

AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRAK ÉPÍTÉSÉT, BERENDEZÉSÉT SZABÁLYOZÓ

NORMATÍV DOKUMENTUMOK

Összeállította

Dr. Csík Tibor

Az iskolai könyvtár mindenki számára a tanítás és tanulás színhelye. Végrehajtási elvek az IFLA és az UNESCO közös iskolai könyvtári nyilatkozatához (2002.).....2

19/2002. (V. 8.) OM rendelet a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről.....4

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről. 7. számú melléklet a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelethez: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.....24

A Magyar Szabványügyi Testület. Érvényben lévő magyar szabványok.....27

Az iskolai könyvtár mindenki számára a tanítás és tanulás színhelye VÉGREHAJTÁSI ELVEK

az

IFLA és az UNESCO közös iskolai könyvtári nyilatkozatához

A mű eredeti címe: **The IFLA/UNESCO school library guidelines (2002)**

2.2 Elhelyezés és alapterület

Az iskolai könyvtárnak az oktatásban betöltött fontos szerepét tükröznie kell a felszerelésének, bútorzatának és eszközeinek is. Alapvető fontosságú, hogy az iskolai könyvtár funkcióit és használatát figyelembe vegyék új iskolaépületek tervezésekor, valamint a meglévők átalakításakor is.

Az iskolai könyvtárak felszerelésére vonatkozóan nem létezik általánosan elfogadott szabvány, de hasznos és segítséget jelent, ha a van egy bizonyos szabálysor, amelyre a tervezés alapozható annak érdekében, hogy az új vagy újonnan kialakított könyvtár a lehető leghatékonyabban feleljen meg az iskola igényeinek. A tervezési folyamatnak a következő tényezőket is figyelembe kell vennie:

- központi elhelyezés, lehetőség szerint a földszinten,
- elérhetőség és közelség: minden oktatási területhez közel legyen,
- zajtényezők: legalább a könyvtár bizonyos részei mentesek legyenek a külső zajtól,
- megfelelő és elegendő világítás: ablakkal és mesterséges fénnel egyaránt,
- megfelelő hőmérséklet (pl. légkondicionálás, fűtés): egész évben jó munkafeltételek biztosítása és a gyűjtemények állagának megóvása érdekében,
- a fogyatékos olvasók speciális igényeinek figyelembevétele a tervezés során,
- elegendő alapterület ahhoz, hogy a könyvgyűjtemény elférjen, melynek részei a szépirodalom és a szakirodalom, a kötött és fűzött könyvek, újságok és magazinok, nem nyomtatott dokumentumok, valamint legyen hely a tárolás, a tanulás, az olvasás, a számítógépes olvasóhelyek, a kiállítások, a dolgozók munkahelye és a kölcsönzőpult számára,
- a rugalmas kialakítás tegye lehetővé a tevékenységek sokféleségét, és adjon lehetőséget a jövőbeni tantervi és technológiai változásokhoz igazodó újabb funkcionális egységek kialakítására.

Új könyvtár tervezésekor érdemes átgondolni a különböző célú funkcionális terek alábbi jegyzékét:

- a tanulói, kutatói tér: a tájékoztatópult, a katalógusok, az on-line számítógépes munkaállomások, a tanuló- és kutatóasztalok, a kézikönyvtár és az alapgyűjtemény számára,
- kötetlen olvasói tér: az írní-olvasni tudást, az egész életen át tartó tanulást és a szabadidős olvasást, művelődést segítő könyvek, időszaki kiadványok elhelyezésére,
- oktatási tér: ülőhelyek és terek kis csoportos és nagy csoportos tevékenység, valamint egész osztály hagyományos tanítása számára, 'oktatófal' a szükséges oktatástechnikai eszközökkel felszerelve, valamint a kiállítási terület,
- tér a munkavégzéshez és a csoportos projektekhez: területek a könyvtári munka és az egyének, csoportok és osztályok megbeszélései, valamint a médiakészítés feltételeinek biztosítása számára,
- igazgatási és ügyintéző tér: kölcsönzőpult, irodai egység, hely a könyvtári nem nyomtatott dokumentumok feldolgozásához, audiovizuális eszközök és egyéb anyagok tárolóhelye.

2.3 Bútorzat és felszerelés

Az iskolai könyvtár megtervezése és kialakítása azért is központi jelentőségű, mert ettől függ, hogyan fogja a könyvtár az egész iskolát szolgálni. Az esztétikus külső hozzájárul ahhoz, hogy az iskolai közösség jól érezze magát, valamint ahhoz, hogy kialakuljon a vágya, hogy idejét a könyvtárban töltsse el.

A megfelelően felszerelt iskolai könyvtár főbb jellemzői:

- biztonságosság,
- jó világítás,
- úgy tervezték meg, hogy a szilárd, tartós és a célnak megfelelő bútorzat elhelyezhető legyen benne, ugyanakkor megfeleljen a speciális terekre vonatkozó, a tevékenységekhez kapcsolódó igényeknek és a könyvtárhasználói elvárásoknak is,
- a tervezésnél figyelembe vették, hogy a lehető legkevesebb korlátozással elégítsék ki az iskola egyedi igényeit,
- megtervezésekor ügyeltek arra, hogy meg tudjon felelni a könyvtári foglalkozásokban, az iskola pedagógiai programjában, valamint a gyorsan fejlődő audio-, video- és elektronikus technológiában bekövetkezett változásoknak is,
- úgy tervezték meg, hogy lehetővé tegye a bútorzat, az eszközök, a felszerelések és a dokumentumok helyes használatát, karbantartását és biztonságát,
- az elrendezése és a munka megszervezése lehetővé teszi a rendszerezett és változatos forrásgyűjtemény bármely részéhez való egyenlő és gyors hozzáférést,
- az elrendezése esztétikus és megnyerő az olvasók számára, valamint egyértelmű, vonzó útbaigazító táblákkal, feliratokkal segít a szabadidős tevékenységben és a tanulásban.

19/2002. (V. 8.) OM rendelet
a közoktatási intézmények elhelyezésének
és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 93. §-a (1) bekezdésének j) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel és az ifjúsági és sportminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §¹ A közoktatási intézmények elhelyezését szolgáló építmények tervezési munkáinál, különös tekintettel az akadálymentes környezet kialakításának szempontjaira – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben meghatározott követelmények mellett – az e rendelet

- a) 1. számú mellékleteként kiadott óvodai,
 - b) 2. számú mellékleteként kiadott általános iskolai,
 - c) 3. számú mellékleteként kiadott gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények,
 - d) 4. számú mellékleteként kiadott gimnáziumok,
 - e) 5. számú mellékleteként kiadott szakközépiskolák és szakiskolák, és
 - f) 6. számú mellékleteként kiadott kollégiumok (diákothonok)
- építészeti-műszaki követelményeit (a továbbiakban: tervezési előírás) is figyelembe kell venni.

1. számú melléklet a 19/2002. (V. 8.) OM rendelethez

A közoktatás nevelő és oktató intézményei
tervezési előírásai

I.

ÓVODA

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. [...] A már meglévő óvodák esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott nevelési program, új óvoda létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.6. A funkcionális egységekben:

- a bevilágító felület és a helyiség terület aránya legalább 1:6; felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, tornaszoba stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmelegpadló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg;
- a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

4.2. Épületgépészet

[...]

Fűtés

¹ Az 1. §-a a 12/2004. (IV. 13.) OM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg, e módosító rendelet 5. §-ának (3)–(4) bekezdése alapján a 2004. április 21. napján már elkészült és engedélyezésre benyújtott, de még jóvá nem hagyott építési tervek tervezési előírásaira a korábbi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni; 2004. április 21. napját követően a tervezési előírásban foglaltakat alkalmazni kell az építési engedély és a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély kiadásakor.

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékkel kell tervezni:

- mosdó, zuhany, orvosi szoba +24 °C;
- csoportszoba, öltöző, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár** +22 °C;
- tornaszoba, szertárak +18 °C;
- műhely, konyhaiüzem, felnőtt illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (pl. foglalkoztató, sport-, és szabadidő egység stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást, és tegye lehetővé a takarítást.

[...]

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a 0,65 m magasságban lévő munkafelület és a padlósík szükséges megvilágítása
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- közlekedő, raktár egyéb
legalább: 80-100 lux.

[...]

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

- az asztalok, székek, valamint az ágyak méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg a nevelés sajátos követelményeinek;
- a **könyvtári**, az igazgatási, a konyhai, a többcélú nagytermi és az öltözőberendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit fokozottan be kell tartani.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	Egy gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	Kettő-három gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	Négy vagy annál több gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén
1.	Csoportszoba	Csoportszoba	Csoportszoba
2.		Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
3.	Szertár	Szertár	Szertár
4.		Óvodavezetői iroda	Óvodavezetői iroda
5.		Óvodavezető-helyettesi iroda	Óvodavezető-helyettesi iroda
6.			Gazdaságvezetői iroda

			(önálló gazdálkodás esetén)
7.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
8.			<u>Könyvtárszoba</u>
9.	Orvosi szoba	Orvosi szoba	Orvosi szoba
10.	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba
11.	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző
12.	Gyermekmosdó, WC	Gyermekmosdó, WC	Gyermekmosdó, WC
13.			Szülői öltöző, mosdó, WC
14.	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC
15.	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár
16.	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók
17.	Általános raktár	Általános raktár	Általános raktár
18.			Karbantartó műhely
19.	Játszóudvar	Játszóudvar	Játszóudvar
20.		A helyben étkezést szolgáló helyiség biztosítása az 1. számú melléklet 3.7. pontja szerint.	A helyben étkezést szolgáló helyiség biztosítása az 1. számú melléklet 3.7. pontja szerint.

2. számú függelék

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
[...]			
<u>Könyvtáregység</u>	<u>Könyvtárszoba</u>	Óvodánként egy	Alapterülete: tervezési program szerint.
[...]			

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

II.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. [...] A már meglévő általános iskolák esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új általános iskola létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.5. A funkcionális egységekben:

- a bevilágító felület és a helyiség területaránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, tornaterem stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmeleghőpadló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg;
- a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

4.2. Épületgépészet

[...]

Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékekkel kell tervezni:

- mosdó, zuhanyozó, orvosi szoba +24 °C;
- tanterem, napközis terem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár** +20 °C;
- étterem, tornaterem, szertárak +18 °C;
- műhely, konyha, illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tantermek, tanulószobák stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást, és tegye lehetővé a takarítást.

[...]

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a 0,65–0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- közlekedő, raktár, egyéb

legalább: 80-100 lux.

A tanulók által használt helyiségekben csak általános világítást kell tervezni. Kivéve a tábla megvilágítását, ami káprázatmentes legyen. A műhelyekben és irodákban az általános megvilágításon felül munkahelyi világítást is kell tervezni.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

- az oktatóhelyiségek berendezését egyes, illetve kettes asztalokkal és székekkel kell megoldani;
- az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatók legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek;
- a szaktermi, a **könyvtár**i, az igazgatási, az étterem-konyhai, a többcélú nagytermi és a ruhatári berendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági előírásait fokozottan be kell tartani.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén
1.	Tanterem	Tanterem
2.	Csoportszoba	
3.	Szaktantermek a hozzájuk tartozó szertárakkal	
4.	Általános szertár	Általános szertár
5.	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
6.	<u>Könyvtár</u>	<u>Könyvtárszoba</u>
7.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
8.	Igazgatói iroda	Igazgatói iroda
9.	Helyettesi iroda	
10.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
11.	Ügyviteli helyiség	Ügyviteli helyiség
12.	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző	
13.	Tanári dohányzó	
14.	Tornaterem és kapcsolódó egységei	Tornaszoba és kapcsolódó egységei
15.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
16.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
17.	Aula, közlekedő, zsebongó, porta/kapusfülke, ruhatár	
18.	Illemhelycsoportok	Illemhelycsoportok
19.	Általános raktár	Általános raktár
20.	Karbantartó műhely	
21.	Iskolaudvar (szünetben tartózkodás, játék)	Iskolaudvar (szünetben tartózkodás, játék)

Az öt–nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén a nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola helyiségkövetelményeit kell figyelembe venni.
Szaktanterem a hozzá tartozó szertár nélkül nem építhető.

2. számú függelék

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Általános oktatási egység			
[...]	[...]		
	<u>Könyvtár</u> (adattár, stúdió, klub)	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár–család kapcsolat kialakítása).
	<u>Könyvtárszoba</u>	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított/működő iskolában egy	Alapterülete: legalább 26,0 m ²
	[...]		

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

III.

GYÓGYPEDAGÓGIAI, KONDUKTÍV PEDAGÓGIAI NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

Ez a szabályozás a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények (a továbbiakban: gyógypedagógiai intézmények) elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeit tartalmazza, nem tartalmazza viszont az egyéb jogszabályokban, kötelezően előírt követelményeket.

1.1. Annak, aki gyógypedagógiai intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. [...]

A már meglévő gyógypedagógiai intézmények esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új gyógypedagógiai intézmény létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.6. A funkcionális egységekben:

- a bevilágító felület és a helyiség területaránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (többcélú nagyterem, aula, tornaterem, összevont műhely stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg vagy félmeleg csúszásmentes padló legyen, kivéve ahol a fogyatékoság jellegének megfelelően a funkcionális igény más követelményt határoz meg;
- a fogyatékoság jellegének megfelelően, a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

5.1. Épületszerkezet

[...]

Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékekkel kell tervezni:

- mosdó, zuhany, orvosi rendelő +24 °C;
- tanterem, napközis terem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár** +20 °C;
- étterem, tornaterem, szertárak +18 °C;
- műhely, konyhaüzem, illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tantermek, tanulószobák stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást és tegye lehetővé a takarítást.

[...]

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a 0,65–0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása legalább: 400 lux,

- kívánatos: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény
- legalább: 400 lux,
- kívánatos: 500 lux;
- közlekedő, raktár, egyéb
- legalább: 80-100 lux.

6. Berendezés

A fogyatékoság jellegének megfelelő egyedi bútorok, berendezések fajtáját, kialakítását, számát a tervezési programban meg kell határozni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

- az oktatóhelyiségek berendezését egyes asztalokkal, székekkel kell megoldani;
- az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatók legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek;
- a szaktermi, a ***könyv- és adattár***, az igazgatás, a műhely, az étterem-konyha, a többcélú nagyterem és a ruhatár berendezése feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági előírásait fokozottan be kell tartani

1. számú függelék

(ÓVODA)

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A háromnál több gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén
1.	Csoportszoba	Csoportszoba
2.	Egyéni fejlesztőszoba	Egyéni fejlesztőszoba
3.	Logopédiai foglalkoztató	Logopédiai foglalkoztató
4.	Szertár	Szertár
5.	Óvodavezetői iroda	Óvodavezetői iroda
6.	Óvodavezető-helyettesi iroda	
7.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
8.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
9.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
10.	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba
11.	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző
12.	Felnőttöltöző	Felnőttöltöző
13.	Szülői öltöző, mosdó, WC	
14.	<i>Könyvtárszoba</i>	
15.	Étkező-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)	Étkező-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)

16.	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár
17.	Kerekesszék tároló	Kerekesszék tároló
18.	Gyermekmosdó, zuhany, WC	Gyermekmosdó, zuhany, WC
19.	Felnőttmosdó, zuhany, WC	Felnőttmosdó, zuhany, WC
20.	Általános raktár	Általános raktár
21.	Karbantartó műhely	
22.	Mosó-szárító helyiség	
23.	Játszóudvar	Játszóudvar

2. számú függelék

(ÓVODA)

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
[...]			
<u>Könyvtár-egység</u>	<u>Könyvtár-szoba</u>	Óvodánként egy Alapterülete: tervezési program szerint.	
[...]			

3. számú függelék

(ISKOLA)

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A nyolc évfolyammal alapított/működő iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő iskola esetén
1.	Tanterem	Tanterem
2.	Csoportszoba	
3.	Szaktantermek a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	
4.	Általános szertár	Általános szertár
5.	Kerekesszék tároló	Kerekesszék tároló
6.	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
7.	<u>Könyvtár</u>	<u>Könyvtárszoba</u>
8.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
9.	Pszichológusi szoba	
10.	Igazgatói iroda	Igazgatói iroda
11.	Helyettesi iroda	
12.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
13.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
14.	Ügyviteli helyiség	Ügyviteli helyiség
15.	Tanári pihenő, öltöző, teakonyha	
16.	Tanári dohányzó	

17.	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
18.	Tornaterem és kapcsolódó egységei	Tornaszoba és kapcsolódó egységei
19.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
20.	Tanuszoda	
21.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta/kapusfülke, ruhatár	
22.	Illemhelycsoportok	Illemhelycsoportok
23.	Általános raktár	Általános raktár
24.	Karbantartó műhely	
25.	Segédeszköz karbantartó műhely	
26.	Segédeszközraktár	
27.	Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)	Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)
28.	Iskolaudvar (szünetbeni tartózkodás, játék)	Iskolaudvar (szünetbeni tartózkodás, játék)

Az öt–nyolc évfolyammal alapított/működő iskola esetén a nyolc évfolyammal alapított/működő iskola helyiség követelményeit kell figyelembe venni.

4. számú függelék

(ISKOLA)

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
[...]			
	<u>Könyvtár-szoba</u>	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított/működő iskolában egy Alapterülete: legalább 26,0 m ²	
[...]			

5. számú függelék

(DIÁKOTTHON)

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak diákotthon esetén legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

1. Háló
2. Nappali étkező
3. Teakonyha
4. Nevelői szoba
5. **Könyvtár**
6. Dohányzó
7. Étterem-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
8. Orvosi szoba és vizes helyiség
9. Betegszoba
10. Elkülönítő helyiség és vizes helyiség
11. Illemhelycsoportok
12. Kerekesszék tároló
13. Központi mosoda (mosoda, szárító- és vasalóhelyiség)
14. Ágyneműraktár

- 15. Karbantartó műhely
- 16. Eszközzraktár
- 17. Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)

6. számú függelék

(DIÁKOTTHON)

Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
[...]		
<u>Könyvtár</u> (adattár, stúdió, klub)	Diákotthononként egy Alapterülete legalább: 52,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat.	
[...]		

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

IV.

GIMNÁZIUM

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület megfelelő feltételeket biztosít. [...] A már meglévő gimnáziumok esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatásról szóló törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új gimnázium létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.5. A funkcionális egységekben:

- Bevilágító-felület és a helyiség-terület aránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen.
- Kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, tornaterem stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz).
- A padlóburkolat könnyen tisztítható meleg vagy félmeleg padló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg.
- A használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

4.2. Épületgépészet

[...]

Fűtés

A fűtés szakaszolását és szabályozását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékkel kell tervezni:

- mosdó, zuhanyozó, orvosi szoba +24 °C;
- tanterem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár** +20 °C;
- étterem, tornaterem, szertárak +18 °C;
- műhely, konyha, illemhelyek, közlekedők +16 °C.

[...]

Mesterséges megvilágítási értékek:

- középiskolák esetén a tantermek megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- a 0,65–0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény:

² A 4. számú mellékletet a 12/2004. (IV. 13.) OM rendelet 4. §-a iktatta be, e módosító rendelet 5. §-ának (3)–(4) bekezdése alapján a 2004. április 21. napján már elkészült és engedélyezésre benyújtott, de még jóvá nem hagyott építési tervek tervezési előírásaira a korábbi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni; 2004. április 21. napját követően a tervezési előírásban foglaltakat alkalmazni kell az építési engedély és a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély kiadásakor.

- legalább: 500 lux;
 – közlekedő, raktár, egyéb:
 legalább: 80–100 lux.

Ezekben a helyiségekben szabályozható világítást kell létesíteni. A tábla megvilágítását káprázatmentesen kell megoldani. A műhelyekben és irodákban az általános megvilágításon felül munkahelyi világítást is tervezni kell. Energetikailag kedvezőtlen lámpatestek (D osztályú készülékek) nem alkalmazhatóak.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni, és az építési engedélyezési tervben ábrázolni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket ki kell elégíteni:

- az oktatóhelyiségek berendezését egyes, illetve kettes asztalokkal és székekkel kell megoldani;
- az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztántarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek;
- a szaktantermi, a **könyvtári**, az igazgatási, az étterem-konyhai, többcélú nagytermi és a ruhatári berendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek;
- a szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit be kell tartani.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak *legalább* az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

A négy évfolyammal alapított / működő gimnázium esetén	
1.	Tanterem
2.	Csoportszoba
3.	Könyvtár , adattár, klub
4.	Stúdió
5.	Általános szertár
6.	Szaktantermek a hozzájuk tartozó szertárakkal
7.	Előadótermek, laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal
8.	Műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel
9.	Igazgatói iroda
10.	Helyettesi iroda
11.	Nevelőtestületi szoba
12.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
13.	Ügyviteli helyiség
14.	Irattár
15.	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző
16.	Dohányzó
17.	Orvosi szoba
18.	Várószoba

19.	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
20.	Tornaterem és kapcsolódó egységei
21.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
22.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta / kapusfülke, ruhatár
23.	Illemhelyek
24.	Általános raktár
25.	Méregraktár
26.	Karbantartóműhely
27.	Iskolaudvar

Szaktanterem, előadóterem, laboratórium a hozzá tartozó szertár nélkül nem építhető.

2. számú függelék

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Általános oktatási egység	[...]		
	<u>Könyvtár</u> (adattár, klub)	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 82,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár-család kapcsolat kialakítása).
[...]			

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

V.

SZAKKÖZÉPISKOLA, SZAKISKOLA

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület megfelelő feltételeket biztosít. [...] A már meglévő szakközépiskolák, szakiskolák esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatásról szóló törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új szakközépiskola, szakiskola létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni

3.5. A funkcionális egységekben:

- A bevilágító-felület és a helyiség-terület aránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen.
- Kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, műhely, tornaterem stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz).
- A padlóburkolat könnyen tisztítható meleg vagy félmeleg padló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg.
- A használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek előírásai tartalmazzák.

4.2. Épületgépészet

[...]

Fűtés

A fűtés szakaszolását és szabályozását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékekkel kell tervezni:

- mosdó, zuhanyozó, orvosi szoba +24 °C;
- tanterem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár** +20 °C;
- étterem, tornaterem, szertárak +18 °C;
- műhely, konyha, illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvízfűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tantermek, szaktantermek, műhelyek stb.) egyedi hőmérséklet szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást és tegye lehetővé a takarítást.

³⁰ Az 5. számú mellékletet a 12/2004. (IV. 13.) OM rendelet 4. §-a iktatta be, e módosító rendelet 5. §-ának (3)–(4) bekezdése alapján a 2004. április 21. napján már elkészült és engedélyezésre benyújtott, de még jóvá nem hagyott építési tervek tervezési előírásaira a korábbi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni; 2004. április 21. napját követően a tervezési előírásban foglaltakat alkalmazni kell az építési engedély és a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély kiadásakor.

Technológiai szempontból állandóan alacsony vagy magas hőmérsékletet igénylő műhelyeket más hőfokú helyiségektől és a külső szabad tértől szigetelni kell.

[...]

Mesterséges megvilágítási értékek:

- középiskolák esetén a tantermek megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- a 0,65–0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény:
legalább: 500 lux;
- közlekedő, raktár, egyéb:
legalább: 80–100 lux.

Ezekben a helyiségekben szabályozható világítást kell létesíteni. A tábla megvilágítását káprázatmentesen kell megoldani. A műhelyekben és irodákban az általános megvilágításon felül munkahelyi világítást is tervezni kell. Energetikailag kedvezőtlen lámpatestek (D osztályú készülékek) nem alkalmazhatóak.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni és az építési engedélyezési tervben ábrázolni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket ki kell elégíteni:

- Az oktatóhelyiségek berendezését egyes, illetve kettes asztalokkal és székekkel kell megoldani.
- Az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek.
- A bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát.
- Kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek.
- Biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztántarthatóságot.
- A felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek.
- A szaktantermi, a könyvtári, az igazgatási, az étterem-konyhai, többcélú nagytermi és a ruhatári berendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.
- A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit be kell tartani.
- Valamennyi tanműhelyt technológiai terv szerint kell berendezni, de a helyiségekben kiöntőt, ivókat és kézmosót mindig kell tervezni.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

Szakközépiskola, Szakiskola	
1.	Tanterem
2.	Csoportszoba
3.	<i>Könyvtár</i> , adattár, klub
4.	Stúdió
5.	Általános szertár
6.	Szaktantermek a hozzájuk tartozó szertárakkal
7.	Előadóterem, laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal
8.	Műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel
9.	Igazgatói iroda
10.	Helyettesi iroda

11.	Nevelőtestületi szoba
12.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
13.	Ügyviteli helyiség
14.	Irattár
15.	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző
16.	Dohányzó
17.	Orvosi szoba
18.	Várószoba
19.	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
20.	Tornaterem és kapcsolódó egységei
21.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
22.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta/kapusfülke, ruhatár
23.	Illemhelyek
24.	Általános raktár
25.	Méregraktár
26.	Karbantartóműhely
27.	Iskolaudvar

Szaktanterem a hozzá tartozó szertár nélkül nem építhető.

2. számú függelék

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Általános oktatási egység	[...]		
	<u>Könyvtár</u> (adattár, klub)	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 82,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár-család kapcsolat kialakítása).
[...]			

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

VI.

KOLLÉGIUM (DIÁKOTTHON)

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület megfelelő feltételeket biztosít. [...] A már meglévő kollégiumok esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatásról szóló törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új kollégium létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.5. A funkcionális egységekben:

- A bevilágító-felület és a helyiség-terület aránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen.
- Kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, rendezvényterem stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz).
- A padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmeleg padló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg.
- A használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

4.2. Épületgépészet

[...]

Fűtés

A központi fűtés szakaszolását és szabályozását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este, hétvégén működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékkel kell tervezni:

- Mosdó-, zuhanyozó, orvosi szoba +24 °C;
- háló-, betegszoba, elkülönítő +22 °C;
- tanuló-, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, **könyvtár**, étterem, testező szoba, hálósínt, közlekedő +20 °C;
- szertárak, tanulószint közlekedő, aula +18 °C;
- konyha, illemhelyek, műhely, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvízfűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tanulók, igazgatás stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást és tegye lehetővé a takarítást.

[...]

⁴² A 6. számú mellékletet a 12/2004. (IV. 13.) OM rendelet 4. §-a iktatta be, e módosító rendelet 5. §-ának (3)–(4) bekezdése alapján a 2004. április 21. napján már elkészült és engedélyezésre benyújtott, de még jóvá nem hagyott építési tervek tervezési előírásaira a korábbi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni; 2004. április 21. napját követően a tervezési előírásban foglaltakat alkalmazni kell az építési engedély és a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély kiadásakor.

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a tanulószoba megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- a 0,65–0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása:
legalább: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény:
legalább: 500 lux;
- közlekedő, raktár, egyéb:
legalább: 80–100 lux.

Ezekben a helyiségekben szabályozható világítást kell létesíteni. A tábla megvilágítását káprázatmentesen kell megoldani. A tanulóban és irodákban az általános megvilágításon felül munkahelyi világítást is tervezni kell. Energetikailag kedvezőtlen lámpatestek (D osztályú készülékek) nem alkalmazhatóak.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban – különös tekintettel a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet 3. számú mellékletére – kell meghatározni és az építési engedélyezési tervben ábrázolni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket ki kell elégíteni:

- Az oktató-nevelő helyiségek berendezését egyes, illetve kettes asztalokkal és székekkel kell megoldani.
- Az asztalok, székek és a fekvőhelyek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek.
- A bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát.
- Kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek.
- Biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztántarthatóságot.
- A felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg a sajátos szakmai követelményeknek.
- A számítástechnikai terem, a könyvtár, az igazgatás, az étterem-konyha, rendezvényterem és a ruhatár berendezése feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.
- A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit fokozottan be kell tartani.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmazni kell:

	A 100-nál több tanulót befogadó kollégium létesítése/működése esetén	A 100-nál kevesebb tanulót befogadó kollégium létesítése/működése esetén
1.	Tanulószoba	Tanulószoba
2.	Szakköri, diákköri szoba	Szakköri, diákköri szoba
3.	Hálószoba – hálóterem	Hálószoba – hálóterem
4.	Teakonyha	Teakonyha
5.	Számítástechnikai terem	Számítástechnikai terem
6.	Könyvtár , adattár, klub	Könyvtárszoba
7.	Stúdió	Stúdió
8.	Igazgatói/kollégiumvezetői iroda	Igazgatói/kollégiumvezetői iroda
9.	Helyettesi iroda	
10.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
11.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
12.	Ügyviteli helyiség	

13.	Irattár	
14.	Ügyeletes nevelői szoba	Ügyeletes nevelői szoba
15.	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző
16.	Dohányzó	Dohányzó
17.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
18.	Betegszoba (nemenként)	Betegszoba (nemenként)
19.	Vendégszoba	Vendégszoba
20.	Testedző terem és kapcsolódó egységei	Testedző terem és kapcsolódó egységei
21.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
22.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta / kapusfülke, ruhatár, rendezvényterem, társalgó	Aula, közlekedő, zsibongó, porta / kapusfülke, ruhatár, társalgó
23.	Étterem-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)	Étterem-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
24.	Illemhelycsoportok	Illemhelycsoportok
25.	Általános raktár	Általános raktár
26.	Méregraktár	Méregraktár
27.	Karbantartóműhely	Karbantartóműhely
28.	Udvar	Udvar

2. számú függelék

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Tanuló-háló egység	[...]		
	<u>Könyvtár</u> , adattár, klub	Kollégiumonként egy	Alapterülete: legalább 104,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár-család kapcsolat kialakítása).
	<u>Könyvtárszoba</u>	Kollégiumonként egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² A 100-nál kevesebb tanulóval működő kollégium esetében, ha a feladatot az iskolai könyvtár nem tudja ellátni.
[...]			

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet

a nevelési-oktatási intézmények működéséről

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 97. §-ának *b)* pontjában, továbbá a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) 94. §-a (1) bekezdésének *b)*, *f)*, *h)* és *k)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján — szakképzés tekintetében a munkaügyi miniszterrel, illetve a szakképesítésért felelős miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. §

- (1) A rendelet hatálya — fenntartóra tekintet nélkül — kiterjed
- a)* óvodákra,
 - b)* az általános iskolákra,
 - c)* szakiskolákra,
 - d)* a gimnáziumokra, a szakközépiskolákra (a továbbiakban együtt: középiskola; a szakközépiskola és a szakiskola együtt: szakképző iskola),
 - e)* az alapfokú művészetoktatási intézményekre,
 - f)* a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekre [a továbbiakban a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő óvodák kivételével a *b)*–*f)* pont alattiak együtt: iskola]
 - g)* a diákotthonokra és a kollégiumokra (a továbbiakban: kollégium, az *a)*–*g)* pont alattiak együtt: nevelési-oktatási intézmény),
 - h)* a nevelési-oktatási intézménybe felvett gyermekekre, tanulókra,
 - i)* a pedagógusokra, a nevelő-oktató munkát végző más szakemberekre és a nem pedagógus munkakört betöltőkre (a továbbiakban együtt: alkalmazottak),
 - j)* a gyermekek, tanulók szüleine, gyámjára (a továbbiakban együtt: szülők).

7. számú melléklet a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelethez

JEGYZÉK

a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

Ó V O D A

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

[...]

7. Nevelőtestületi szoba

fiókos asztal | pedagóguslétszám szerint 1

szék | pedagóguslétszám szerint 1

könyvtári dokumentum | 500

pedagógiai szakirodalom, folyóirat, jogszabálygyűjtemény, mesekönyvek stb. az óvodapedagógusok felkészüléséhez

könyvszekrény | 2
legalább ötszáz könyvtári dokumentumnak

tükör | 1
mosdókagyló | 1
[...]

I S K O L A

[...]

könyvtár | iskolánként 1

a legalább nyolc évfolyammal alapított általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakközépiskolában, szakiskolában, szakmunkásképző iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el

könyvtárszoba | iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1

ha nem előírás az iskolai könyvtár vagy a székhelyen telephelyen nem működik könyvtár; amennyiben nem működik a székhelyen, telephelyen legalább négy osztály, a könyvtárszoba tanteremben is kialakítható
[...]

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

[...]

10. **Könyvtár**

tanulói asztal, szék | egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval

egyedi világítás | olvasóhelyenként 1

könyvtárosi asztal, szék | 1-1
asztal egyedi világítással

szekrény (tároló) | háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére
tárolók, polcok, szabadpolcok | 2
létra (polcokhoz) | 1

telefon | 1
közös vonallal is működtethető

fénymásoló | 1
számítógép, nyomtató | 1-1

video (lejátszó, felvevő) televízióval | 1

CD vagy lemezjátszó | 1
írásvetítő | 1

11. **Könyvtárszoba**

asztal szék könyvtári dokumentum (tanári, tanulói felkészüléshez) könyvespolc vagy szekrény egyedi világítás | 3 6 ötszáz ötszáz könyvtári dokumentum elhelyezésére olvasóhelyenként 1
legalább hat tanuló egyidejű foglalkoztatásának feltételeiről, illetve az iskolai könyvek, tankönyvek, segédkönyvek elhelyezéséről gondoskodni kell
[...]

KOLLÉGIUM (diákotthon)

[...]

könyvtár | kollégiumonként 1

a legalább kettőszáz tanuló befogadására létesített kollégiumban, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el

könyvtárszoba | kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1

ahol a könyvtár nem kötelező, továbbá, ha a székhelyen, telephelyen nem működik a könyvtár

[...]

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

[...]

5. **Könyvtár** (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint)

6. **Könyvtárszoba** (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint)

[...]

ALAPFOKÚ MŰVÉSZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

[...]

könyvtár | iskolánként 1

ha az intézményt legalább hat évfolyammal alapították

könyvtárszoba | iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1

ha nem működik könyvtár, a könyvtárszoba kötelező a művészeti könyvek, segédkönyvek, kották, hanglemezek és egyéb hangzó anyagok, diafilmek, videokazetták stb. elhelyezésére

[...]

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI MINDEN MŰVÉSZETI ÁG RÉSZÉRE

[...]

könyvtár (berendezése az iskolánál ismertettek szerint), továbbá

kétkazettás magnó | 1

könyvtárszoba

(berendezése az iskolánál ismertettek szerint)

[...]

A Magyar Szabványügyi Testület
Érvényben lévő magyar szabványok

MSZ-04-203-1:1981 Oktatási épületek. Általános iskolák tervezési előírásai

MSZ-04-203-3:1979 Oktatási épületek. Szakmunkásképző iskolák. Tervezési előírások